

Матеріали міжнародної наукової конференції «Стан і біорізноманіття екосистем Шацького національного природного парку та інших природоохоронних територій» (м. Львів, 10-13 вересня 2020 р.). – Львів: Видавництво «СПЛОМ», 2020. – С.16-17.

УТОЧНЕНІ ВІДОМОСТІ ПРО КСИЛЯРІЄВІ ГРИБИ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «ГЕТЬМАНСЬКИЙ» (СУМСЬКА ОБЛ.)

Ачкасов Д.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

кафедра мікології та фітоїмунології

e-mail: danil.achkasov15@gmail.com

Achkasov D. Corrected data about Xylariales representatives from Hetmanskyi National Nature Park (Sumy region, Ukraine). Updated information about 23 representatives of Xylariales from the NNP “Hetmanskyi”, compiled both on the literature data analysis and study of specimens from CWU (Myc) Mycological Herbarium is represented.

Національний природний парк «Гетьманський», створений у 2009 р., розташований в південно-східній частині Сумської області в долині р. Ворскла. Загальна площа парку становить понад 23 тис. га. Він слугує для збереження цінних природних комплексів Лівобережного лісостепу, зокрема корінних дубових та старовікових соснових лісів, а також заплави р. Ворскла.

Вивчення мікобіоти національного парку «Гетьманський» протягом багатьох років проводила К.К. Карпенко, але основна увага в її дослідженнях приділялася базидієвим макоміцетам [Карпенко, 2011]. Перші відомості про піреноміцети парку містяться у статтях Ю.І. Литвиненко та О.В. Холодкова. В результаті їх роботи було виявлено 10 видів, що належать до порядку Xylariales Nannf. [Литвиненко, Холодков, 2013; Холодков, Литвиненко, 2013]. У 2018 р. та 2019 рр. збори грибів на території парку провели викладачі та група студентів ХНУ імені В.Н. Каразіна. В ході цих експедицій було зібрано низку зразків ксиларієвих грибів, що увійшли до Мікологічного гербарію CWU (Myc).

В результаті опрацювання літературних даних і аналізу гербарних зразків нами було створено уточнений список ксиларієвих грибів НПП «Гетьманський», який нараховує 23 види, що є представниками 5 родин. Родина *Arthrinium phaeospermum* K.D. Hyde, J. Fröhl., Joanne E. Taylor & M.E. Barr представлена видом *Arthrinium phaeospermum* (Corda) M.B. Ellis (на мертвих стеблах *Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud.). Родина *Graphostromataceae* M.E. Barr, J.D. Rogers & Y.M. Ju також представлена одним видом – *Biscogniauxia cinereolilacina* (J.H. Mill.) Pouzar (на мертвому стовбурі *Tilia* sp.).

Родина *Diatrypaceae* Nitschke представлена видами: *Diatrype bullata* (Hoffm.) Fr. (на *Salix caprea* L. та *S. cinerea* L.), *D. stigma* (Hoffm.) Fr. (на *Betula pendula* Roth.,

Quercus robur L.), *Diatrypella favacea* (Fr.) De Not. (на *Betula pendula* Roth., *Corylus avellana* L.), *D. quercina* (Pers.) Cooke (на *Quercus robur* L.), *Eutypa flavovirens* (Pers.: Fr.) Tul. et C. Tul. (на *Alnus glutinosa* (L.) Gaetrn. та *Quercus robur* L.), *E. maura* (Fr.) Sacc. (= *E. acharii* Tul. & C. Tul.) (на *Acer campestre* L. та *A. negundo* L.), *Eutypella cerviculata* (Fr.) Sacc. (на *Alnus glutinosa* (L.) Gaetrn.), *E. leprosa* (Pers.) Berl (на cf. *Ulmus* sp.) та *E. stellulata* (Fr.) Sacc. (на *Ulmus* sp.).

З родини Нурохулацеае DC. було виявлено: *Daldinia childiae* J.D. Rogers & Y.M. Ju (на деревині листяної породи), *D. fissa* Lloyd (на *Betula pendula* Roth.), *D. petriniae* Y.M. Ju, J.D. Rogers & F. San Martín (перевизначено з *D. concentrica* (Bolton) Ces. et De Not.) (на *Alnus glutinosa* (L.) Gaetrn.), *Нурохylon fuscum* (Pers.) Fr. (на *Acer platanoides* L., *Alnus glutinosa* (L.) Gaetrn., *Betula pendula* Roth., *Corylus avellana* L., *Fraxinus excelsior* L.), *H. howeanum* Peck (на *Quercus robur* L.), *H. macrocarpum* Pouzar (на *Fraxinus excelsior* L.), *H. rubiginosum* (Pers.) Fr. (на *Alnus glutinosa* (L.) Gaetrn., *Corylus avellana* L., *Fraxinus excelsior* L., *Salix alba* L.), *Jackrogersella multiformis* (Fr.) L. Wendt, Kuhnert & M. Stadler (на *Alnus glutinosa* (L.) Gaetrn., *Betula pendula* Roth., *Prunus padus* L.).

З родини Хуларіацеае Tul. & C. Tul. виявлено види: *Kretzschmaria deusta* (Hoffm.) P.M.D. Martin (на *Quercus robur* L.), *Nemania serpens* (Pers.) S.F. Gray (на *Acer platanoides* L. та *Fraxinus excelsior* L.), *Rosellinia corticium* (Schwein.) Sacc. (на *Quercus robur* L. та *Xylaria polymorpha* (Pers.) Grev. (на *Quercus robur* L.), в т.ч. збори Карпенко К.К.

Слід зауважити, що ми виключили зі списку невірно визначений вид *Daldinia concentrica* (Bolton) Ces. et De Not. Знахідка *Daldinia petriniae* Y.M. Ju, J.D. Rogers & F. San Martín є першою для території України [Akulov, Stadler 2008].

Роботу виконано під керівництвом О.Ю. Акулова, к.б.н., доцента кафедри мікології та фітоімунології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

1. Akulov A., Stadler M. Critical revision of data about *Daldinia* species in Ukraine / Proceedings of 2nd congress of Russian mycologists. 2008. – P. 47.
2. Карпенко К.К. Макроміцети заповідних територій Сумської області. – [2-е вид.]. – Суми : ПП Вінниченко М.Д., 2011. – 200 с.
3. Литвиненко Ю.І., Холодков О.В. Історія вивчення сумчастих грибів на території Гетьманського національного природного парку // Актуальні проблеми дослідження довкілля. Зб. наук. пр. (за мат. V Міжнар. наук. конф., 23–25 травня 2013 р., м. Суми). – Т. 1. – Суми : СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2013. – С. 290–294.
4. Холодков О.В., Литвиненко Ю.І. Піреноміцети (Sordariomycetes) Гетьманського національного природного парку // Природничі науки : збірник наукових праць. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. – Вип. 10. – С. 61–69.